

Begrippenkaart VVE

VVE	Voor- en vroegschoolse educatie. Dit houdt in dat kinderen op jonge leeftijd meedoen aan educatieve programma's. De centrumprogramma's beginnen in een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf en lopen door in de eerste twee groepen van de basisschool. De doelstelling van het VVE-beleid is om de ontwikkeling van kinderen uit autochtone en allochtone achterstandsgroepen zodanig te stimuleren dat zij hun kansen op een goede schoolloopbaan en maatschappelijke carrière vergroten.	Taal-achterstand	Men spreekt in het kader van VVE over een taalachterstand bij allochtone en autochtone kinderen als deze achterstand veroorzaakt is door onvoldoende taalaanbod in het Nederlands. Kinderen met een taalachterstand veroorzaakt door een spraak- of taalontwikkelingsstoornis behoren in eerste instantie niet tot de doelgroep van VVE.
Voorschoolse periode	De periode vóór de basisschool. De periode waarin de kinderen 2½ tot 4 jaar oud zijn.	Contra-indicatoren	Dit zijn uitsluitingscriteria. Op basis van contra-indicatoren kunnen kinderen uitgesloten worden van voorschoolse educatie. Dit zal met name gaan om de groep kinderen met een grote zorgbehoefte, zoals een verstandelijke of lichamelijke beperking, ADHD of andere gedragsproblemen.
Vroegschoolse periode	De periode van groep 1-2 van de basisschool. De periode waarin de kinderen 4 en 5 jaar oud zijn.	Werving	Alle activiteiten die er op gericht zijn ouders te informeren over het aanbod voor voorschoolse educatie en hun te verleiden tot het inschrijven van het kind.
Doelgroep	Kinderen die het risico lopen op een achterstand. Als doelgroepkinderen worden "in ieder geval de kinderen bij wie een taalachterstand is geconstateerd" genoemd. Als het gaat om de doelgroep van VVE wordt doorgaans gedacht aan de kinderen met een 'gewicht'; kinderen van ouders met een laag opleidingsniveau.	Wervingsstrategieën	Onderscheidende, doordachte, samenhangende aanpak gericht op het werven van ouders uit de doelgroep.
Doelgroepkind en zorgkind	Er zit een zekere mate van overlap tussen de 'doelgroepkinderen' en 'zorgkinderen'. Een doelgroepkind loopt een risico op een ontwikkelingsachterstand. Voor zorgkinderen zijn veel verschillende definities. Een definitie is bijvoorbeeld: "Kinderen die om de één of andere reden extra aandacht vragen, vaak door afwijkend gedrag, niet goed luisteren of praten, druk zijn, waardoor uiteindelijk het zorgdossier ingevuld moet worden."	Toeleiding	De extra activiteiten naast werving om ouders informatie of ondersteuning te bieden bij het aanmelden van hun kind bij een voorschoolse voorziening met VVE. Werving en toeleiding worden meestal als één term gebruikt. Dit is begrijpelijk want de werving loopt vaak geruisloos over in de toeleiding.
Gewichtenregeling	De gewichtenregeling is een instrument waarmee op basis van het opleidingsniveau van de ouders wordt bepaald of een kind tot de doelgroep behoort. Met ingang van het schooljaar 2006/2007 is de nieuwe gewichtenregeling voor basisscholen van kracht.	Toeleidingsprogramma's	Programma's die als doel hebben kinderen te laten doorstromen naar een voorschoolse instelling met VVE.
Screening/ indicering VVE	Het doorlichten van de ontwikkeling van het kind. Op basis van de screening wordt bepaald of het kind een doelgroepkind is en daarom VVE behoeft. Het vaststellen van een VVE-indicatie vindt doorgaans plaats op het consultatiebureau. De screening bestaat ten minste uit een hantering van de gewichtenregeling.	Bereik	Het aandeel kinderen van de doelgroep dat daadwerkelijk deelneemt aan een VVE-programma.
Screeningsinstrumenten	Instrumenten die gehanteerd worden om een ontwikkelingsachterstand te signaleren. Bij VVE gaat het in de regel om een taalachterstand veroorzaakt door onvoldoende blootstelling aan Nederlandse taal. Instrumenten die naast de gewichtenregeling kunnen worden ingezet zijn bijvoorbeeld: Van Wiechenschema, omgevingsanalyse en taalscreeningsinstrumenten zoals SNEL	Extrapoleren	Het inschatten van de VVE-deelnemers in de peuterleeftijd, op basis van gegevens van de basisscholen.
		GGD	GGD Groningen is één van de partners in de Centra voor Jeugd en Gezin in Groningen. Samen met organisaties als Bureau Jeugdzorg, MJD en COP-groep. GGD Groningen controleert de kinderopvang voor alle gemeenten in de provincie Groningen. Regelmatig voert de GGD inspecties uit. GGD Groningen beoordeelt of een kindercentrum aan de gestelde eisen voldoet. De resultaten van de inspecties maakt de GGD bekend aan de gemeenten.

JGZW	Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar, onderdeel van de lokaalgerichte Zorg & Jeugd van de GGD. De eerste kennismaking met GGD Groningen is voor veel ouders al enkele dagen na de bevalling. Er komt dan een screeningsmedewerker van de GGD langs. Zij doet twee kleine onderzoeken bij de baby. Dat bezoek past in de jeugdgezondheidszorg van GGD Groningen. Jeugdgezondheidszorg van GGD Groningen omvat verder hulp bij opvoeding, de bezoeken aan de consultatiebureaus van de GGD en het verzorgen van (zwangerschaps)cursussen en themabijeenkomsten.	Dagdelen VVE	Kinderen moeten ten minste 3 dagdelen per week deelnemen aan een VVE-programma. Dit is vastgelegd in de AmvB onderwijsachterstandenbeleid 2006. Uit onderzoek naar de effectiviteit van VVE blijkt dat het wenselijk is dat de programma's nog intensiever zijn; eigenlijk zouden kinderen gedurende 4 dagdelen aan een VVE-programma moeten deelnemen. In de wet OKE (per 1 augustus 2010) wordt als kwaliteitseis gesteld dat voorschoolse educatie ten minste vier dagdelen of 10 uur per week wordt gegeven op een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf.
Consultatiebureau	Op het consultatiebureau volgt de GGD Groningen de groei en gezondheid van kinderen tot 4 jaar. Ouders komen voor het eerst naar het consultatiebureau als hun kind ongeveer 1 maand oud is. De wijkverpleegkundigen zien vrijwel alle kinderen die in de wijk wonen.	VVE-programma's	VVE-programma's zijn educatieve programma's voor jonge kinderen gericht op het tegengaan van onderwijsachterstanden. VVE-programma's worden aangeboden in kinderdagverblijven of peuterspeelzalen (voorschoolse educatie) en in de eerste en tweede groep van de basisschool (vroegschoolse educatie). Ze zijn ontwikkeld om zo snel mogelijk de (taal)ontwikkeling van kinderen met een (taal)achterstand te stimuleren. Voorschoolse educatie-programma's moeten tenminste drie dagdelen per week worden gegeven aan 2- en 3-jarige doelgroepkinderen.
COP	De COP groep is een koepelorganisatie voor peuteropvang, voorschoolse educatie en opvoedadvies met 46 peuterspeelzalen, kindercentra en spel- en opvoedwinkels in alle wijken in de stad Groningen en kernen van de gemeente Slochteren. Tevens participeert de COP groep in de Centra voor Jeugd en Gezin.	Subsidie VVE	Subsidie die verstrekt wordt ten behoeve van VVE. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de voorschoolse educatie in peuterspeelzalen of kinderdagverblijven. De scholen zijn verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie in groep 1 en 2. Het geld dat het Rijk aan gemeenten geeft ten behoeve van het onderwijsachterstandenbeleid wordt verdeeld volgens de verdeelsleutel van de 'gewichtenregeling'.
SKSG Kinderopvang	De SKSG Kinderopvang verzorgt alle vormen van professionele kinderopvang bij kindercentra en gastouders verspreid over de stad Groningen en de regio.	Wet OKE (harmonisatie)	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie. De harmonisatie van de wet- en regelgeving van peuterspeelzalen met die van kindercentra zorgt voor een kwaliteitsimpuls voor de eersten. Hierdoor worden peuterspeelzalen in een betere positie gebracht om zich als laagdrempelige voorziening al dan niet met voorschoolse educatie te kunnen handhaven. Verder wil het kabinet bereiken dat jonge kinderen met een risico op een taalachterstand in het Nederlands, een aanbod krijgen om die taalachterstand te verminderen. Het doel is dat kinderen zonder taalachterstanden aan de basisschool kunnen beginnen. De wetwijzigingen gaan per 1 augustus 2010 in.
CJG	In het Centrum voor Jeugd en Gezin bij in de wijk kunnen ouders terecht met allerlei vragen over opvoeden en opgroeien. Met de CJG's wordt de hulp aan ouders en kinderen zoveel mogelijk vanuit één punt vormgegeven. Een CJG biedt een goede samenwerkingsstructuur, die eenvoudig van opzet is en voor ouders en jongeren goed bereikbaar. Deze samenwerkingsstructuur sluit aan bij de structuur van de Vesterscholen.	Financiële bijdrage ouders	De bijdrage die ouders moeten betalen voor de voorschoolse educatie. Door de inkomensafhankelijke toeslag is voorschoolse educatie betaalbaar voor de ouders die in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag. Voor kinderen met een taalachterstand wordt de peuterspeelzaal ook flink goedkoper. De kosten bedragen met ingang van dit schooljaar gemiddeld 105 euro per jaar. De maatregel vloeit voort uit de wet OKE
CJG-consulent	De consulent van het CJG. Zij beschikt over een brede deskundigheid. Zij biedt informatie, advies en ondersteuning bij de dagelijkse opvoeding en kan ouders ook in contact brengen met andere deskundigen. De CJG-medewerker is in dienst bij de COP-groep.		
Dreumesconsulent	De dreumesconsulent bezoekt ouders van kinderen van anderhalf jaar in de wijken Vinkhuizen, het Oosterpark, de Indische Buurt en De Hoogte. Zij informeert ouders over allerlei leuke en leerzame activiteiten voor het kind. Zij brengt hierbij ook de voorschoolse educatie onder de aandacht. De dreumesconsulent is in dienst bij het COP.		
Instroomleeftijd	De leeftijd waarop kinderen kunnen beginnen met een VVE-programma. Tweënhalf jaar blijkt de modale instroomleeftijd te zijn.		